

Spis treści

Wstęp	7
I. Uniwersalny system ochrony praw człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych	11
1. Karta Narodów Zjednoczonych (San Francisco, 26 czerwca 1945 r., fragmenty)	13
2. Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa (Nowy Jork, 9 grudnia 1948 r.)	19
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (Paryż, 10 grudnia 1948 r.)	21
4. Konwencja dotycząca statusu uchodźców (Genewa, 28 lipca 1951 r.)	27
4.1. Protokół dotyczący statusu uchodźców (Nowy Jork, 31 stycznia 1967 r.)	40
5. Międzynarodowa konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej (Nowy Jork, 21 grudnia 1965 r.)	42
6. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (Nowy Jork, 16 grudnia 1966 r.)	53
6.1. Protokół fakultatywny do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Nowy Jork, 16 grudnia 1966 r.)	68
6.2. Protokół fakultatywny nr 2 do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w sprawie zniesienia kary śmierci (Nowy Jork, 15 grudnia 1989 r.)	70
7. Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (Nowy Jork, 16 grudnia 1966 r.)	73
8. Konwencja w sprawie niestosowania przedawnienia wobec zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości (Nowy Jork, 9 kwietnia 1968 r.)	81
9. Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (Nowy Jork, 18 grudnia 1979 r.)	83
9.1. Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (Nowy Jork, 10 grudnia 1999 r.)	93
10. Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Nowy Jork, 10 grudnia 1984 r.)	97

10.1. Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Nowy Jork, 18 grudnia 2002 r.)	107
11. Konwencja o prawach dziecka (Nowy Jork, 20 listopada 1989 r.)	118
11.1. Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne (Nowy Jork, 25 maja 2000 r.)	135
11.2. Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii (Nowy Jork, 25 maja 2000 r.)	139
12. Międzynarodowa konwencja o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin (Nowy Jork, 18 grudnia 1990 r.)	147
13. Deklaracja praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych (Nowy Jork, 18 grudnia 1992 r.)	179
14. Deklaracja wiedeńska i program działania (Wiedeń, 25 czerwca 1993 r.)	183
15. Rada Praw Człowieka, rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ (Nowy Jork, 3 kwietnia 2006 r.)	212
16. Konwencja praw osób niepełnosprawnych (Nowy Jork, 13 grudnia 2006 r.)...	216
17. Protokół fakultatywny do Konwencji praw osób niepełnosprawnych (Nowy Jork, 13 grudnia 2006 r.)	241
II. System ochrony praw człowieka Rady Europy	245
1. Statut Rady Europy (Londyn, 5 maja 1949 r., fragmenty)	247
2. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Rzym, 4 listopada 1950 r.)	249
2.1. Protokół nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Paryż, 20 marca 1952 r.)	264
2.2. Protokół nr 4 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności zapewniający niektóre prawa i wolności inne niż już zawarte w Konwencji i Protokole nr 1 do Konwencji (Strasburg, 16 września 1963 r.)	265
2.3. Protokół nr 6 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności dotyczący zniesienia kary śmierci, zmieniony Protokołem nr 11 (Strasburg, 28 kwietnia 1983 r.)	266
2.4. Protokół nr 7 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Strasburg, 22 listopada 1984 r.)	267
2.5. Protokół nr 12 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Rzym, 4 listopada 2000 r.)	268
2.6. Protokół nr 13 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności dotyczący zniesienia kary śmierci we wszystkich okolicznościach (Wilno, 3 maja 2002 r.)	269

2.7. Protokół nr 14 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności zmieniający system kontroli Konwencji (Strasburg, 13 maja 2004 r.)	270
3. Europejska Karta Społeczna (Turyn, 18 października 1961 r.)	276
3.1. Protokół dodatkowy do Europejskiej Karty Społecznej (Strasburg, 5 maja 1988 r.)	292
3.2. Protokół zmieniający Europejską Kartę Społeczną (Turyn, 21 października 1991 r.).....	297
3.3. Protokół dodatkowy do Europejskiej Karty Społecznej ustanawiający system skarg zbiorowych (Strasburg, 9 listopada 1995 r.)	300
3.4. Europejska Karta Społeczna (zrewidowana) (Strasburg, 3 maja 1996 r.)	304
4. Europejska konwencja o zapobieganiu torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (Strasburg, 26 listopada 1987 r.)	331
4.1. Protokół nr 1 do europejskiej konwencji o zapobieganiu torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (Strasburg, 4 listopada 1993 r.).....	337
4.2. Protokół nr 2 do europejskiej konwencji o zapobieganiu torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (Strasburg, 4 listopada 1993 r.).....	338
5. Europejska karta języków regionalnych lub mniejszościowych (Strasburg, 5 listopada 1992 r.).....	340
6. Konwencja ramowa o ochronie mniejszości narodowych (Strasburg, 1 lutego 1995 r.)	355
7. Konwencja o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny: konwencja o prawach człowieka i biomedycynie (Owiedo, 4 kwietnia 1997 r.)	363
7.1. Dodatkowy protokół do Konwencji o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny dotyczący zakazu klonowania istot ludzkich (Paryż, 12 stycznia 1998 r.)	372
III. Prawa człowieka w Unii Europejskiej	375
1. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (tekst skonsolidowany)	377
2. Traktat o Unii Europejskiej (tekst skonsolidowany)	390
3. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Nicea, 7 grudnia 2000 r.)	394
IV. Wymiar ludzki Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie	407
1. Akt Końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE): deklaracja zasad rządzących wzajemnymi stosunkami między Państwami uczestniczącymi (Helsinki, 1 sierpnia 1975 r., fragmenty)	409
2. Dokument spotkania kopenhaskiego konferencji w sprawie wymiaru ludzkiego KBWE (Kopenhaga, 29 czerwca 1990 r.).....	411
3. Paryska Karta Nowej Europy (Paryż, 21 listopada 1990 r., fragmenty)	428

4.	Dokument spotkania moskiewskiego konferencji w sprawie wymiaru ludzkiego KBWE (Moskwa, 3 października 1991 r.)	433
5.	Deklaracja szczytu helsińskiego KBWE (Helsinki, 10 lipca 1992 r., fragmenty)	448
6.	Deklaracja szczytu budapeszteńskiego KBWE (Budapeszt, 6 grudnia 1994 r., fragmenty)	463
7.	Karta Bezpieczeństwa Europejskiego (Sambuł, 19 listopada 1999 r., fragmenty)	471
V.	Pozaeuropejskie systemy ochrony praw człowieka	477
1.	Karta Organizacji Państw Amerykańskich (Bogota, 30 kwietnia 1948 r., fragmenty)	479
2.	Amerykańska konwencja praw człowieka (San José, 22 listopada 1969 r.)	484
3.	Afrykańska karta praw człowieka i ludów (Nairobi, 26 czerwca 1981 r.)	507
4.	Arabska karta praw człowieka (Kair, 15 września 1994 r.)	521
5.	Akt założycielski Unii Afrykańskiej (Lome, 11 lipca 2000 r.)	528
	Spis źródeł	531